

Trafikverkets ärendenummer
TRV 2024/51306
Kommunens ärendenummer
23KS516

Dokumentdatum
2025-02-04

Samverkansavtal Skånbergsbron, Gävle kommun, åtgärd 9937.

Mellan nedanstående parter träffas härmed avtal, nedan benämnt "**Avtalet**" om samverkan enligt följande:

§1 Parter

Trafikverket Region Mitt, org.nr. 202100-6297, 781 89 Borlänge, nedan "**Trafikverket**";
Gävle kommun, organisationsnummer 212000-2338, nedan benämnd "**Kommunen**"
nedan enskilt även benämnd "**Part**" och gemensamt "**Parterna**".

§2 Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i detta Avtal:

Basmånad: Basmånad för Trafikverkets Infrastruktur index för investering järnväg är januari 2022 där inte annat särskilt anges.

Byggherrekostnader: Kostnad för de aktiviteter som byggherren genomför i egen regi, oberoende av entreprenadform, exkl. skatter och avgifter. Omfattar exempelvis planläggning, projektledning, byggledning, byggkontroller och andra kontroller, eget arbete med fastighetsbildning, bygglov, lagfart samt räntekostnader.

Grundutförande: Grundutförandet motsvarar den trafikala lösning som Trafikverket föreslår för att lösa en trafiksituation samt Trafikverkets ekonomiska ansvar för ny- och ombyggnad av infrastruktur som utgår från det statliga ansvaret. Grundutförandet finansieras av Staten.

Gävle västra: Den nya station som ska anläggas mellan Hamnleden och Lexevägen norr om Gävle sjukhus.

Kommunala anläggningar: De anläggningar som ska ägas, driftas, underhållas och förnyas av Kommunen

Näringenavtalet: Avtal avseende bostadsbyggande i Näringen i Gävle kommun N2017/07384/PBB ingånget i december 2017 mellan Staten genom Samordnaren, Kommunen och Region Gävleborg.

Järnvägsprojektet: Trafikverkets uppdrag att utveckla järnvägsanläggningen på sträckan Gävle-Kringlan. I uppdraget ingår att utveckla Ostkustbanan, Norra stambanan, Bergslagsbanan i ny dragning, justera trafikplats Gävle Norra på E4:an, Hamnleden,

Dokumentdatum
2025-02-04

tillskapa en ny anslutning till Tolvforsskogen från Trafikplats 200, Gävle Norra och relaterade åtgärder i statliga anläggningar.

Samverkan: Aktiviteter som syftar till att Trafikverket och Kommunen samverkar för att lösa ett identifierat behov som berör både statens och Kommunens anläggning.

Statliga anläggningen: De anläggningar som ska ägas, driftas, underhållas och förnyas av Staten

Tillägg: De förbättringar eller anpassningar som Kommunen föreslår för att lösa trafiksituationen utöver vad som ingår i Grundutförandet. Tillägg finansieras av Kommunen.

§3 Syfte och Bakgrund

Bakgrund

Den 18 december 2017 ingick Kommunen och Region Gävleborg Näringenavtalet med Staten. Näringenavtalet stipulerar bland annat att staten ska påbörja utbyggnad av Ostkustbanan till dubbelspår med ny sträckning mellan Gävle och Kringlan. Kommunen åtar sig att utveckla bostäder i en större samlad exploatering i Näringen.

Trafikverket arbetar med att ta fram en järnvägsplan för Ostkustbanans nya sträckning. Kommunen arbetar med att upphäva, ändra och skapa nya detaljplaner för de områden som berörs av ombyggnationen och där detaljplanearbete anses nödvändigt för att överensstämman med järnvägsprojektet samt för Kommunens egna exploateringar.

Järnvägsprojektet påverkar intilliggande omgivning. Två befintliga broar, nedan nämnd *Skånbergsbron*, över nuvarande järnvägsanläggning och väg 583 Hamnleden behöver byggas om då antalet spår utökas. Skånbergsbron är kommunal anläggning och kommunen är väghållare för Skånbergsleden som passerar på Skånbergsbron. Skånbergsbron skulle kunna byggas i samma läge som idag men då Skånbergsleden är en högtrafikerad väg har parterna tillsammans kommit överens om att en ny bro ska byggas intill nuvarande placering. Då kan trafikeringen på Skånbergsbron vara öppen under hela produktionstiden. Den nuvarande bron ska rivas efter att ny Skånbergsbro är uppförd.

Som en följd av den nya placeringen av Skånbergsbron kan befintlig gång- och cykelpassage under Sättrahöjden inte vara kvar. Passagen kan inte heller ersättas så att en lämplig utformning av en ny passage kan tillskapas. Även befintlig anslutning av Skånbergsleden mot Sättrahöjden påverkas gällande läge med anledning av den nya bron placering. Parterna är därför överens om en ny lösning gällande anslutning och passage.

Samtliga ombyggnationer omfattar kommunal anläggning och är en konsekvens av järnvägsprojektet. Ingen järnvägsplan är tillämplig då en sådan inte kan reglera kommunal anläggning. Samtliga åtgärder måste därför ha stöd i detaljplan.

Detta Avtal omfattar och är avgränsat till att reglera de samverkansåtgärder som krävs för utförandet av den nya Skånbergsbron samt reglering av övriga intilliggande anläggningar som påverkas med anledning av ny Skånbergsbro.

Syfte

Syftet med detta Avtal är

- att reglera Trafikverkets och Kommunens åtaganden och finansiella ansvar för åtgärder i kommunens anläggningar;
- att reglera Parternas samverkan för ett effektivt genomförande av Järnvägsprojektet.

Dokumentdatum
2025-02-04

§4 Tidigare avsiktsförklaring och avtal

Följande överenskommelser har föregått detta Avtal:

- *Näringenavtalet*
- *Avsiktsförklaring – Gävle Västra station på Bergslagsbanan/Ostkustbanan* ingånget 2021-10-28 mellan Parterna (TRV 2021/99651; 21KS115; RS2021/1780).
- *Samverkans- och Sam-/Medfinansieringsavtal Gävle västra, Gävle kommun,* daterat 2024-05-03 och ingånget mellan Trafikverket, Kommunen och Region Gävleborg (TRV 2024/51306; 23KS516; HN 2023/161)

§5 Beskrivning av Åtgärder

Trafikverket ska finansiera och utföra samtlig projektering och byggnation som krävs för genomförande av nybyggnation av ny Skånbergssbro i sin helhet, även gällande åtgärder som ska utgöra kommunal anläggning. Detta med anledning av att ny bro föranleder förändringar och nytillkomna anläggningsdelar i kommunal anläggning.

Bilaga 1 redovisar översiktligt berört område och hur nya lösningar planeras att utformas och placeras. Röd avgränsning inom bilaga 1 redovisar även Trafikverkets avgränsade ansvarsområde för byggnation, rivning och återställning.

Avtalet omfattar följande åtgärder:

Åtgärd 1 Ny anslutning mellan Skånbergsleden och Sättrahöjden och gång- och cykelpassage.

Trafikverkets grundutförande för att återställa nuvarande anslutning omfattar en trevägskorsning vilket motsvarar dagens utformning. Nuvarande gång- och cykelpassage passerar Sättrahöjden via en planfri passage under vägen. Gång- och cykeltvägen är en del i ett större cykelstråk och har en hög andel oskyddade som ska passera Sättrahöjden. Sättrahöjden är en högt trafikerad lokal gata. Trafikverkets grundutförande för att återställa samma funktion som idag vore att bygga en ny planfri passage under Sättrahöjden.

Då den planfria gång- och cykelpassagen tekniskt inte är lämplig att utföra i enlighet med nya förutsättningar, såsom nytt läge, är båda parter överens om att anslutningen ska utformas som en cirkulation med tre ben samt inkludera gång- och cykelpassage med farthinder. Kommunen ser cirkulation som en lämplig lösning då det underlättar framkomligheten för räddningstjänst och ambulans.

En sådan lösning ersätter därmed befintlig anslutning och den planfria gång- och cykelpassagen och blir därmed Trafikverkets grundutförande såsom ersättning för dagens funktioner. Utformningen kan motiveras med anledning av:

- Åtgärden inte medför någon fördyring för Trafikverket
- Dagens planfria passage anses ha högsta trafiksäkerhetsklassning. För att uppnå en godtagbar ersättningsfunktion för gång- och cykelpassagen med hänsyn till

Dokumentdatum
2025-02-04

trafiksäkerheten bör en passage i plan kompletteras med en cirkulation för att på sätt hålla nere hastigheten i den högtrafikerade korsningen.

Trafikverket ska detaljprojektera, utföra och bekosta cirkulation, gång- och cykelpassage samt anpassa befintliga gång- och cykelvägar till nya förutsättningar. Åtgärden ska anpassas i enlighet med åtgärd 3. Detaljprojekteringen ska utgå från av Kommunen framtagna systemhandling. Cirkulationen utformas som enfilig väg. Gång- och cykelpassagen utformas med farthinder.

Trafikverkets ansvar avgränsas till att bygga väganläggningarna och återställa intilliggande mark med planteringsbar jord. Gällande återställning av befintlig gång- och cykelpassage, se åtgärd 4.

Kommunen ansvarar för att projektera, utföra och bekosta gestaltning såsom plantering av grönytor och träd samt eventuell cirkulationsutsmyckning.

Åtgärd 2 Ny busshållplats

Befintlig busshållplats kan med anledning av Skånbergsbrons nya läge inte längre var kvar i nuvarande läge. Trafikverket ska därmed som grundutförande ersätta befintlig funktion.

Trafikverket ska detaljprojektera, utföra och bekosta en ny busshållplats. Detaljprojektering ska utgå från av Kommunen framtagna systemhandling. Utformningen av busshållplatsen ska vara i enlighet med de krav i Gävle Kommuns tekniska handbok som är gällande när genomförandeavtal tecknas. Nuvarande väderskydd kan återanvändas. Om Kommunen önskar nytt väderskydd får Kommunen själva bekosta en sådant.

Trafikverkets ansvar avgränsas till att bygga busshållplatsen och återställa intilliggande mark med planteringsbar jord.

Kommunen ansvarar för att projektera, utföra och bekosta gestaltning såsom plantering av grönytor och träd.

Åtgärd 3 Ny Skånbergsbro inklusive anslutande väg

Idag utgörs passagen av järnvägen och väg 583 Hamnleden av två separata broar. Järnvägsprojektet medför att antalet spår utökas vilket medverkar till att båda broarna måste rivas. Trafikverket ska som grundutförande ersätta Skånbergsbron med en ny bro, nedan benämnd *nya Skånbergsbron*.

Trafikverket ska projektera, utföra och bekosta byggnationen av den nya Skånbergsbron inklusive nya ramper samt anslutande väg i enlighet med åtgärd 1. I åtgärden inkluderas även att anlägga vägyta samt bygga belysning. Trafikverket återställer samma funktioner som finns på befintliga broar. Nya Skånbergsbron ska utformas i enlighet med Trafikverkets systemhandling. Kommunen har önskat att belysningen på den nya Skånbergsbron flyttas till västra sidan bron för gemensam belysning av gång- och cykelväg samt körbanor. Önskemålet är godtaget och medför ingen ytterligare kostnad för Trafikverket.

Trafikverket ska i den mån det är möjligt möjliggöra kanalstation i nya Skånbergsbron för befintliga eller nya ledningskorsningar.

Dokumentdatum
2025-02-04

Trafikverkets ansvar avgränsas till att bygga bro- och väganläggningarna och återställa intilliggande mark med planteringsbar jord. Gällande återställning och gestaltning av kvarvarande vägbank, se åtgärd 4.

Kommunen ansvarar för att projektera, utföra och bekosta gestaltning såsom plantering av grönytor och träd gällande Nya Skånbergsbron nya väglänter.

Åtgärd 4 Rivning av befintliga anläggningar

Åtgärden omfattar rivning av Skånbergsbron, rivning av befintlig gång- och cykelpassage under Sättrahöjden samt återställning av anslutande mark vid borttagande befintliga anslutningar.

4.1 Trafikverket utför och bekostar rivningen av Skånbergsbron och dess anslutande väganläggningar (överbyggnad). Rivning av Skånbergsbron får inte ske förrän nya Skånbergsbron är tagen i drift.

Efter rivning av Skånbergsbron och väganläggning kvarstår den tidigare vägbanken norr och söder om järnvägen. Den kvarvarande vägbanken har idag intilliggande grönområden och Trafikverket ska vid återställandet sträva efter att behålla så mycket som möjligt av befintliga träd och buskar. Trafikverkets ansvar gällande återställande omfattar att att runda av den gamla vägbanken mot nya slänter och återställa marken med planteringsbar jord, se bilaga 2. Befintligt plank i vägslänt ska tas bort och inte ersättas med ett nytt.

4.2 Trafikverket utför och bekostar rivningen och återställandet av befintlig gång- och cykelpassage under Sättrahöjden och dess anslutande väganläggningar (överbyggnad). Trafikverket ska efter utförd rivning återställa marken och anpassa den i enlighet med åtgärd 1. Marken återställs med planteringsbar jord. Gällande återställning av gång- och cykelpassagen såsom funktion, se åtgärd 1.

Kommunen ansvarar för att projektera, utföra och bekosta gestaltning såsom plantering av grönytor och träd gällande åtgärd 4.1 samt 4.2.

Övriga åtgärder

För samtliga åtgärder nr 1-4 ska Trafikverket i sin planering och utförande av återställningsåtgärder samverka med Gävle kommun kring framtida plantering av nya grönytor.

Parterna ska i samverkan kunna godta smärre justeringar i projektering och utförande om det anses lämpligare och kostnadseffektivare med andra föreslagna lösningar som uppnår samma funktion och inte strider mot framtiden detaljplan.

Trafikverket ska såsom byggherre för åtgärderna ovan ansvara för att framkomlighet under byggtid är möjlig för samtliga trafikanter. Parterna är överens om att tillfälliga omledningsvägar kan vara akutella för samtliga trafikanter. Kortare avstängningar kan vara nödvändiga. Koordinering med andra trafikpåverkande åtgärder ska ske.

§6 Finansiering

Bedömda kostnader definierade i § 5 bygger på kalkyler i tidigt skede samt erfarenhetsvärden från tidigare projekt och är preliminära. De faktiska kostnaderna kan därför komma att förändras i senare skeden på grund av t.ex. rådande marknadsläge och platsspecifika förutsättningar.

Dokumentdatum
2025-02-04

Den totala kostnaden för åtgärder som omfattas av detta Avtal uppgår till 172,5 miljoner kronor (mnkr) i prisnivå 2022-01.

Finansieringen av Åtgärderna definieras i § 5 enligt följande:

Nr	Åtgärd	Utförare	Kostnad, mkr					Finansiering, mkr			
			Entreprenad	Projektering*	Byggherre	Riskpåslag	Totalkostnad	NTP		Gävle kommun	
								Belopp	Procent	Belopp	Procent
1,2,3,4	Skånbergsleden	TRV	120,5	24,5	15,5	12	172,5	172,5	100%	0	0

Kommunens kostnadsansvar gällande gestaltningsåtgärder för samtliga åtgärder i enlighet med §5 redovisas inte i tabellen ovan. Kommunen bekostar nya detaljplaner och ändringar och upphävanden av existerande som är nödvändiga för åtgärderna definierade i §5:s genomförande. Kostnaden ingår inte i ovan redovisade sammanställning.

Kommunen tillhandahåller den markåtkomst som är nödvändig för genomförande av åtgärden. Ansaret gäller både områden som omfattas av permanent markanspråk samt tillfälligt markanspråk under byggtiden. Trafikverket ska därmed inte ersätta Kommunen för Kommunens utlagda kostnader för markåtkomst och inte heller betala för den tillfälliga nyttjanderätt som kan komma att krävas för åtgärdernas genomförande. Nyttjanderättsavtal kan, om nödvändigt, komma att tecknas mellan parterna inför produktionsstart. Eventuella övriga fastighetsrättsliga frågor hanteras separat. Kostnader för ägande respektive drift och underhåll i förvaltningsskedet ingår inte i ovan angivna totala kostnader.

§7 Hantering av Kostnadsförändringar

Trafikverket ansvarar till 100% för samtliga eventuell kostnadsförändringar gällande åtgärd 1-4. Detta med anledning av att det är Trafikverket som förorsakar åtgärden.

Kommunen ansvarar själva för samtliga eventuella merkostnader gällande gestaltningsåtgärder i enlighet med åtgärderna i §5,

Kostnadsökningar till följd av Parts ensidigt önskade ändring eller tillägg bekostas till 100 % av den Parten, om inte annat överenskommits skriftligen i förväg.

§8 Ansvarsfördelning

Trafikverkets ansvar

1. Trafikverket ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iaktas de åtgärderna som Trafikverket ansvarar för.
2. Trafikverket ansvarar för upphandling av åtgärderna 1-4. Parternas anläggningar är integrerade med varandra i sådan utsträckning att det ansvarsmässigt och säkerhetsmässigt är lämpligt att en och samma projektör och entreprenör utför hela anläggningen. Kommunen uppdrar därför genom förhandlad upphandling utan föregående annonsering enligt 6 kap. 14 § lagen om offentlig upphandling samt 6 kap. 7 § lagen om offentlig upphandling åt Trafikverket att genomföra upphandlingen och vara byggherre för åtgärderna.

Kommunens ansvar

1. Kommunen ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iaktas de åtgärderna som Kommunen ansvarar för.
2. Kommunen tillhandahåller nödvändigt befintligt kartmaterial utan ersättning.

Dokumentdatum
2025-02-04

3. Kommunen uppdrar med detta samverkansavtal åt Trafikverket att upphandla projektering och byggnation av kommunala anläggningar i enlighet med §5 åtgärd 1-4.
4. Kommunen ansvarar för att tillsätta bevakande projektledare som kommer att fungera som kontaktperson vid möten/frågor.
5. Kommunen ansvarar för att Detaljplan fastställs som stödjer utformningen av åtgärderna 1-4 och att framtagandet och fastställelse sker i enlighet med järnvägsprojektes framdrift, preliminär tidplan framgår av § 11.

Samtliga anläggningsdelar gällande åtgärd 1-4 överlämnas efter färdigställande till Kommunen som övertar ägandet och ansvarar för att drifva, underhålla och reinvestera anläggningarna.

§9 Betalning

Parterna har inte för avsikt att utföra någon åtgärd åt den andra parten som omfattar betalningsskyldighet hos den andra parten. Respektive part har därmed kostnadsansvar för sina delar i enlighet med ansvarsfördelningen enligt §5 och ingen fakturering/rekvirering anses därmed aktuell mellan parterna.

§10 Projektorganisation och former för Parternas samarbete

Fortsatt planering och genomförandet av Åtgärderna i detta Avtal ska ske i nära samverkan mellan Parterna och eventuellt andra intressenter. Parterna ska säkerställa att planläggning och byggnation av Parternas anläggningar samordnas.

Ömsesidiga informationsmöten ska genomföras med den regelbundenhet som Parterna beslutar i särskild ordning.

Kommande avtal

Parterna ska ingå genomförandeavtal gällande ledningflytt. Parterna ska vid behov ingå genomförandeavtal för övriga åtgärder i § 5 samt i förekommande fall drift- och underhållsavtal och markavtal. Genomförandeavtal ska reglera samordningen och utförandet av åtgärderna och precisera gränserna för ägande. Drift- och underhållsavtal ska reglera ansvaret för drift, underhåll och förnyelse av färdiga anläggningar. Markavtal ska upprättas om åtgärderna föranleder att berörda fastigheter behöver ändras.

§11 Tidplan

Preliminär start- och sluttidpunkt

- Granskning detaljplan 1	Q2 2025
- Antagande detaljplan 1	Q3 2025
- Detaljprojektering	Q3 2026 – Q4 2027
- Järnvägsplan inlämnas för fastställelse OKB	Q2 2026
- Produktion	Q1 2028- 2032

Dokumentdatum
2025-02-04

§12 Avtalets giltighet

Detta Avtal är giltigt från och med den tidpunkt när det undertecknats av Parterna under förutsättning att:

1. Samtliga Parter undertecknar Avtalet senast 2025-09-30
2. Gävles Kommunstyrelse godkännt Avtalet senast 2025-06-30
3. För åtgärden nödvändiga planer och tillstånd vunnit laga kraft;
4. Trafikverket erhåller erforderliga medel för genomförande av Järnvägsprojektet genom Nationell plan för transportinfrastrukturen.
5. Att byggnation av åtgärderna i enlighet med detta avtal påbörjas senast 2032-10-31

Om Trafikverket inte erhåller erforderliga medel, i enlighet med denna § punkt 4, som medverkar till att Järnvägsprojektet helt uteblir eller ändras i sådan omfattning att Skånbergsbron inte längre berörs alternativt berörs i ändrad omfattning ska avtalet upphöra alternativt omförhandlas utifrån nya förutsättningar.

Avtalet förblir i övrigt giltigt till dess att samtliga förpliktelser är uppfyllda.

Om Avtalet upphör att gälla, kvarstår respektive Parts finansieringsansvar av dittills genomförda och upparbetade kostnader för de beskrivna åtgärderna enligt §5 och 6.

§13 Övrigt

Ändringar eller tillägg till detta Avtal ska vara skriftliga och ha undertecknats av Parterna för att vara giltiga.

Kommunen ska ha rätt på samma grund som Trafikverket såsom byggherre ha rätt att stoppa pågående entreprenad om företrädare för Kommunen (projektledare eller byggleddare) vid tillsyn upptäcker brister i utförandet som kan medföra risk för skada eller olycka. Denna rättighet ska Trafikverket som är byggherre i kontrakt eller på annat sätt meddela utsedd entreprenör innan arbeten påbörjas.

Kommunen ska säkerställa att berörda detaljplaner stödjer järnvägsplanens utförande enligt den tidplan som anges i § 11.

§14 Tvistlösning

Tvist avseende tillämpning eller tolkning av detta Avtal ska avgöras av allmän domstol enligt svensk lag.

Dokumentdatum
2025-02-04

Detta avtal är upprättat i två (2) likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.
Parterna undertecknar avtalet genom elektronisk signering.

Trafikverket
Roberto Maiorana
Generaldirektör

Gävle kommun
Åsa Viklund Lång
Kommunstyrelsens ordförande

Gävle kommun
Katarina Stistrup
Kommundirektör

Bilageförteckning:

- Bilaga 1. Funktionell och indikativ skiss av berört område och planerad utformning
- Bilaga 2. Funktionell och indikativ skiss av principsektion Skånbergsleden (Nya Skånbergsbron)

Dokumentdatum
2025-02-04